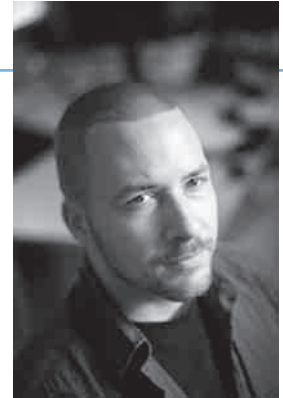

PÄÄKIRJOITUS

Onko sinulla jo SLO?

“ A social license can be considered to exist when a mining project is seen as having the ongoing approval and broad acceptance of society to conduct its activities.”

Prno ja Slocombe (2012)

SLO eli *Social License to Operate* on ainakin itselleni käsitteenä suhteellisen uusi tuttavuus mutta jotenkin tuntuu, että se on löytynyt vauhdilla läpi viimeistään parin viime vuoden aikana julkisuudessa käydyissä kaivoskeskusteluissa. Tämänkin lehden sivuilta (80–85) löytyy aihetta malminetsinnän näkökulmasta sivuva juttu.

Laajasta omaksunnasta huolimatta SLO tuntuu kuitenkin välttelevän vähänkään tarkempia määrittely-yrityksiä. Suomeksi se myös kääntyy hieman tönkösti *sosiaalisesti toimiluvaksi*, joten pitäydyn ainakin toistaiseksi vielä kolmannessa kotimaisessa. Käsite liittyy erityisesti kaivosalan hyviin käytäntöihin ja pyrkii tarjoamaan välineen alalla toimivien yritysten yhteiskuntavastuun mittaamiseen.

Myös teollisuudessa on siis havahduttu siihen, että vähimmäisvaatimusten – eli käytännössä lakien – mukaisesti toimiminen ei enää riitä. Yritysten pitää tuntea vastuuta ihmisistä ja (ainakin välillisesti) luonnosta, joihin sen toiminta vaikuttaa, jotta liiketoimet sujuisivat tuottoisasti. SLO olisi kätevä mittari tämän minimitasen ylityksen osoittamiseksi, jos sille vain olisi jokin yksikäsitteinen määrittelmä.

Prnon ja Slocomben (2012) yrityksessä vilahtavat englanninkielien sanat *“acceptance”* ja *“approval”*. Uppoamatta sen kummemmin nyansseihin, voidaan todeta, että niiden mittaamisen pitäisi jälleen kerran lähteä yksikäsitteisistä käännoksistä. Molemmat tarkoittavat hyväksyntää, mutta jonkin asian kanssa eläminen (*acceptance*) ei kuitenkaan välttämättä tarkoita, että sen hyväksyisi syineen ja seu-

rauksineen (*approval*). Edistyneemmissä luokitteluisissa nämä osoittautuvatkin SLO:n aste-eroiksi, jälkimmäinen luonnollisesti osoittaa vahvempaa toimilupaa kuin edellinen.

Millä tasolla näitä toimilupia sitten oikein myönnetään? Alan kirjallisuus korostaa erityisesti, että lupaa ei myönnä valtio tai mikään muukaan virallinen instanssi eikä luvasta varsinkaan saa seinalle nostettavaa kunniakirjaa. Paikallinen kuitenkin tuntuu korostuvan yli kansallisen tai globaalin, kuten asian toki kuuluukin olla. Niillä, joiden olemiseen ja elämiseen jokin toiminta vaikuttaa, pitäisikin olla suurin sananvalta sen säätämiseen, vai kuinka?

Entä miten vallitseva (*broad*) yleisen hyväksynnän tulee olla? Riittääkö vaikka yli puolet kansasta, vai pitäisikö olla enemmän ja vähemmän yksimielistä? Aina nimittäin varmasti löytyy joku joka ihan pelkästään periaatteesta, jopa ilman mitään varsinaisia intressejä, vastustaa toimintaa kuin toimintaa.

Ja ketä tämä SLO oikeastaan loppujen lopuksi palvelee? Onko se sittenkin vain kaivosteollisuuden kehittäminen oikeutuskeino – kolkkokaikuisen viherpesun sukuinen sumuverho, vai onko kyseessä ehkä jotain aitoa ja hyödyllistä, joka tuottaa kestävämpää luonnonvarojen hyödyntämistä ja yleistä hyvinvointia?

AKU HEINONEN

Prno, J. ja Slocombe, S.D. 2012. Exploring the origins of ‘social license to operate’ in the mining sector: Perspectives from governance and sustainability theories. *Resources Policy*, 37:346–357.